

ชุดฝึกอ่านทำนองเสนาะโคลงสี่สุภาพ
โดยใช้เทคนิคการเคาะจังหวะประกอบการอ่าน
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

- ชุดฝึกที่ ๑ แผนผังคำประพันธ์โคลงสี่สุภาพ
- ชุดฝึกที่ ๒ การแบ่งวรรคตอนการอ่านโคลงสี่สุภาพ
- ชุดฝึกที่ ๓ การปรบมือเป็นจังหวะประกอบการอ่านโคลงสี่สุภาพ
ตามแถบบันทึกเสียง
- ชุดฝึกที่ ๔ การเคาะจังหวะประกอบการอ่านโคลงสี่สุภาพพร้อม
แถบบันทึกเสียง ด้วยปลายนิ้ว และเขียนคำอ่าน
- ชุดฝึกที่ ๕ การอ่านทำนองเสนาะโคลงสี่สุภาพ และสรุปความ
จากการอ่าน

คำแนะนำการใช้

ชุดฝึกอ่านทำนองเสนาะโคลงสี่สุภาพโดยใช้เทคนิคการเคาะจังหวะประกอบการอ่าน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

ขอบข่าย

ชุดฝึกอ่านทำนองเสนาะโคลงสี่สุภาพ โดยใช้เทคนิคการเคาะจังหวะประกอบการอ่าน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ จัดทำขึ้นโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อใช้ประกอบการสอนอ่านทำนองเสนาะโคลงสี่สุภาพ นักเรียนที่ขาดทักษะการอ่านทำนองเสนาะประเภทโคลงสี่สุภาพ และเป็นพื้นฐานการอ่านโคลงสี่สุภาพได้อย่างแท้จริง ผู้จัดทำได้ศึกษาวิเคราะห์ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ จำนวน ๒๓ คน ซึ่งขาดทักษะในการอ่านบทร้อยกรองประเภทโคลงสี่สุภาพ จึงจัดทำชุดฝึกอ่านทำนองเสนาะโคลงสี่สุภาพขึ้น นับเป็นสื่อที่ช่วยเพิ่มพูนประสบการณ์การเรียนรู้ และช่วยพัฒนาทักษะภาษาไทยของนักเรียน ในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ ในด้านความรู้ ความเข้าใจ การสังเกต และการใช้ทักษะต่าง ๆ ในการอ่าน ดังนั้นจึงได้จัดทำชุดฝึกอ่านโคลงสี่สุภาพ ขึ้นจำนวน ๕ ชุด ประกอบด้วย

ชุดฝึกที่ ๑ เรื่อง แผนผังคำประพันธ์โคลงสี่สุภาพ

ลักษณะบังคับของโคลงสี่สุภาพ ฉันทลักษณ์ของโคลงสี่สุภาพ การใช้วรรณยุกต์ การสัมผัส และแผนผังของโคลงสี่สุภาพ

ชุดฝึกที่ ๒ เรื่อง การแบ่งวรรคตอนการอ่านโคลงสี่สุภาพ

การใช้เครื่องหมาย / ในการแบ่งวรรคตอน เครื่องหมาย ~ ใ้ทำนองเสียงธรรมดา
เครื่องหมาย \hookrightarrow แทนการอ่านลดเสียงต่ำลง เครื่องหมาย \cup แทนการอ่านออกเสียงสูง และ
เครื่องหมาย \sim แทนการเอื้อนคำภายในวรรค

ชุดฝึกที่ ๓ เรื่อง การปรบมือเป็นจังหวะประกอบการอ่านโคลงสี่สุภาพตามแถบบันทึกเสียง

ลักษณะการปรบมือตามเสียงการอ่านทำนองเสนาะโคลงสี่สุภาพ
ตามผังการอ่าน โดยเครื่องหมายสัญลักษณ์ Ω หนึ่งเครื่องหมาย แทนการปรบมือหนึ่งครั้งให้
เป็นจังหวะตามการอ่าน

ชุดฝึกที่ ๔ เรื่อง การเคาะจังหวะประกอบการอ่านโคลงสี่สุภาพพร้อมแถบบันทึกเสียง ด้วยปลายนิ้ว
และเขียนคำอ่าน

การเคาะจังหวะประกอบการอ่านโคลงสี่สุภาพพร้อมแถบบันทึกเสียงโดยใช้ ปลายนิ้วเคาะ
จังหวะตามสัญลักษณ์ที่ใช้ คือเครื่องหมาย \wedge และสัญลักษณ์ \wedge หนึ่งสัญลักษณ์แทนเคาะ
หนึ่งจังหวะ โดยนักเรียนศึกษาจากใบความรู้ ฟังแถบบันทึกเสียง ฝึกปฏิบัติจริง และเขียนคำอ่าน
โคลงสี่สุภาพให้ถูกต้องตามหลักการอ่าน

ชุดฝึกที่ ๕ เรื่อง การอ่านทำนองเสนาะโคลงสี่สุภาพและสรุปความจากการอ่าน

การอ่านออกเสียงทำนองเสนาะโคลงสี่สุภาพที่ไพเราะสละสลวย และเป็นการสรุปความ จากโคลงสี่สุภาพนำมาเป็นข้อคิด คติสอนใจ โดยเน้นความหมายตรงกับเนื้อเรื่องที่สุด

วัตถุประสงค์

๑. เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียน
๒. หาประสิทธิภาพของกระบวนการเรียนการสอน

ลักษณะ

ชุดฝึกอ่านทำนองเสนาะโคลงสี่สุภาพ โดยใช้เทคนิคการเคาะจังหวะประกอบการอ่าน จัดทำขึ้นเพื่อใช้สอนบทร้อยกรองประเภทโคลงสี่สุภาพและการอ่านโคลงสี่สุภาพ ชั้นมัธยมศึกษา ปีที่ ๑ โดยนำโคลงสี่สุภาพที่แต่งถูกต้องตามฉันทลักษณ์ และมีความหมายเป็นข้อคิด คติสอนใจ มาให้นักเรียนได้เรียน และให้เรียนเรียงลำดับไปที่ละชุด ตั้งแต่ ชุดที่ ๑ ถึงชุดที่ ๕ ดังนี้

ชุดฝึกที่ ๑ เรื่อง แผนผังคำประพันธ์โคลงสี่สุภาพ มี ๔ แบบฝึก

ชุดฝึกที่ ๒ เรื่อง การแบ่งวรรคตอนการอ่านโคลงสี่สุภาพ มี ๑ แบบฝึก

ชุดฝึกที่ ๓ เรื่อง การปรบมือเป็นจังหวะประกอบการอ่านโคลงสี่สุภาพตามแถบบันทึกเสียง

มี ๑ แบบฝึก

ชุดฝึกที่ ๔ เรื่อง การเคาะจังหวะประกอบการอ่านโคลงสี่สุภาพพร้อมแถบบันทึกเสียง ด้วยปลายนิ้ว

และเขียนคำอ่าน มี ๖ แบบฝึก

ชุดฝึกที่ ๕ เรื่อง การอ่านทำนองเสนาะโคลงสี่สุภาพและสรุปความจากการอ่าน มี ๕ แบบฝึก

ชุดฝึก ๗ แต่ละเล่มมีส่วนประกอบดังนี้

๑. ปกหน้า
๒. ปกรอง
๓. คำนำ
๔. สารบัญ
๕. คำชี้แจง
๖. จุดประสงค์
๗. แบบทดสอบก่อนเรียน
๘. ชื่อชุดฝึก
๙. ใบความรู้
๑๐. แบบฝึกปฏิบัติ
๑๑. แบบทดสอบหลังเรียน

๑๒. บรรณานุกรม

๑๓. ภาคผนวก

ขั้นตอนการใช้ชุดฝึก ๆ แต่ละชุด

บทบาทของครูในการใช้ชุดฝึก ๆ

๑. ศึกษาคำแนะนำการใช้ และกิจกรรมในแผนการสอน
๒. เตรียมสื่อ อุปกรณ์ ประกอบการสอนล่วงหน้า เช่น แบบทดสอบก่อนเรียน แถบบันทึกเสียง ใบความรู้ แบบฝึกปฏิบัติ แบบสอบหลังเรียน
๓. แจ้งจุดประสงค์การเรียนรู้
๔. อธิบายกิจกรรมการเรียนรู้
๕. ขณะที่นักเรียนศึกษาใบความรู้ ถ้าพบที่ไม่เข้าใจให้คำชี้แนะทันที
๖. ตรวจสอบให้คะแนนนักเรียนทันทีเมื่อทำแบบฝึกปฏิบัติ

บทบาทของนักเรียนในการศึกษาชุดฝึก ๆ แต่ละชุด

ชุดฝึกที่ ๑ แผนผังคำประพันธ์โคลงสี่สุภาพ

- ๑.๑ นักเรียนทำแบบทดสอบก่อนเรียน
- ๑.๒ นักเรียนศึกษา ใบความรู้ และทำแบบฝึกปฏิบัติ ดังนี้
 - ๑.๒.๑ ฟังแถบบันทึกเสียงบทร้อยกรองประเภท โคลง ฉันท์ กาพย์ กลอน
 - ๑.๒.๒ ศึกษาใบความรู้ที่ เรื่อง บทกวีแบบร้อยกรอง ลักษณะโคลงสี่สุภาพ นันทลักษณ์ของ โคลงสี่สุภาพ แผนผังโคลงสี่สุภาพ
 - ๑.๒.๓ ทำแบบฝึกปฏิบัติ ที่ ๑/๑ , ๑/๒ , ๑/๓ , ๑/๔
- ๑.๓ นักเรียนทำแบบทดสอบหลังเรียน

ชุดฝึกที่ ๒ การแบ่งวรรคตอนการอ่าน โคลงสี่สุภาพ

- ๒.๑ นักเรียนทำแบบทดสอบก่อนเรียน
- ๒.๒ นักเรียนศึกษาศึกษาใบความรู้ และทำแบบฝึกปฏิบัติ ดังนี้
 - ๒.๒.๑ ศึกษาใบความรู้ เรื่อง การแบ่งวรรคตอนการอ่าน โคลงสี่สุภาพ และสัญลักษณ์
แทนความไพเราะ
 - ๒.๒.๒ ทำแบบฝึกปฏิบัติ ที่ ๒/๑,๒/๒,๒/๓
- ๒.๓ นักเรียนทำแบบทดสอบหลังเรียน

ชุดฝึกที่ ๓ การปรบมือเป็นจังหวะประกอบการอ่าน โคลงสี่สุภาพตามแถบบันทึกเสียง

- ๓.๑ นักเรียนทำแบบทดสอบก่อนเรียน
- ๓.๒ นักเรียนศึกษาใบความรู้ และทำแบบฝึกปฏิบัติ ดังนี้

๓.๒.๑ ฟังแถบบันทึกเสียง เรื่อง บุพการี , โคลงโลกนิติ , อย่าเห็นกงจักรเป็น
ดอกบัว

๓.๒.๒ ศึกษาใบความรู้ เรื่อง ฟังการปรบมือตามแถบบันทึกเสียง

๓.๒.๓ แบบฝึกปฏิบัติ ที่ ๓/๑, ๓/๒,๓/๓

๓.๓ ทำแบบทดสอบหลังเรียน

ชุดฝึกที่ ๔ การเคาะจังหวะประกอบการอ่าน โคลงสี่สุภาพพร้อมแถบบันทึกเสียง ด้วยปลายนิ้ว และ
เขียนคำอ่าน

๔.๑ นักเรียนทำแบบทดสอบก่อนเรียน

๔.๒ นักเรียนศึกษาใบความรู้ และทำแบบฝึกปฏิบัติ ดังนี้

๔.๒.๑ นักเรียนฟังแถบบันทึกเสียง เรื่อง บุพการี , โคลงโลกนิติ ,
อย่าเห็นกงจักรเป็นดอกบัว

๔.๒.๒ นักเรียนศึกษาใบความรู้ เรื่อง ฟังการเคาะจังหวะประกอบการอ่าน
โคลงสี่สุภาพพร้อมแถบบันทึกเสียงด้วยปลายนิ้ว และใบความรู้ เรื่อง การเคาะ

จังหวะ

ประกอบการอ่าน โคลงสี่สุภาพพร้อมแถบบันทึกเสียงด้วยปลายนิ้ว

๔.๒.๓ การเขียนคำอ่าน โคลงสี่สุภาพ

๔.๒.๔ ทำแบบฝึกปฏิบัติ ที่ ๔/๑,๔/๒,๔/๓,๔/๔,๔/๕,๔/๖

๔.๓ นักเรียนทำแบบทดสอบหลังเรียน

ชุดฝึกที่ ๕ เรื่อง การอ่านทำนองเสนาะ โคลงสี่สุภาพและสรุปความจากการอ่าน

๕.๑ นักเรียนทำแบบทดสอบก่อนเรียน

๕.๒ นักเรียนศึกษาใบความรู้ และทำแบบฝึกปฏิบัติ ดังนี้

๕.๒.๑ ศึกษาใบความรู้เรื่อง การอ่านทำนองเสนาะ โคลงสี่สุภาพ บุพการี

๕.๒.๒ ศึกษาใบความรู้เรื่อง การอ่านสรุปความ

๕.๒.๓ ศึกษาใบความรู้เรื่อง การอ่านสรุปใจความสำคัญ

๕.๒.๔ ทำแบบฝึกปฏิบัติ ที่ ๕/๑,๕/๒,๕/๓,๕/๔,๕/๕,๕/๖,๕/๗,๕/๘,๕/๙,๕/๑๐

๕.๓ นักเรียนทำแบบทดสอบหลังเรียน

การประเมินผล

๑. ประเมินจากแบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน ของแต่ละชุดฝึก ฯ

๒. ประเมินจากแบบฝึกปฏิบัติ ของแต่ละชุดฝึก ฯ

การจัดทำชุดฝึก

ชุดฝึกอ่านทำนองเสนาะ โคลงสี่สุภาพ โดยใช้เทคนิคการเคาะจังหวะประกอบการอ่าน
ในการจัดทำชุดฝึก ๑ มีขั้นตอนดังนี้

๑. ศึกษาหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๔๔ ตามแนวทางของกลุ่มสาระ

การเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ นำมาวิเคราะห์ให้เข้าใจเนื้อหา จุดประสงค์ การประเมินผล

๒. ศึกษาเอกสารต่าง ๆ ดังนี้

๒.๑ คู่มือการจัดสาระการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

๒.๒ คู่มือครูและมาตรฐานสาระการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

๒.๓ คู่มือครูภาษาไทย ท ๓๐๕ ชุดทักษะสัมพันธ์ เล่ม ๑

๒.๔ สารัตถะทักษะสัมพันธ์ เล่ม ๑

๒.๕ หนังสือโคลงโลกนิติ หนังสือการอ่านทำนองเสนาะ ฯลฯ

๓. วิเคราะห์และรวบรวมข้อมูลการอ่านบทหรือกรอง ประเภท โคลงสี่สุภาพ เพื่อนำมาสร้างชุดฝึกทักษะการอ่าน

๔. ศึกษาค้นคว้าเอกสารต่าง ๆ ที่เป็นประโยชน์และเกี่ยวข้องกับการใช้สร้างชุดฝึกทักษะการอ่านเช่นรายงานการวิจัย วิทยานิพนธ์ และปริญญาานิพนธ์ ฯลฯ

๕. ดำเนินการจัดทำชุดฝึกอ่านทำนองเสนาะ โคลงสี่สุภาพ โดยใช้เทคนิคการเคาะจังหวะประกอบการอ่าน จำนวน 5 ชุดฝึก โดยคำนึงถึงเรื่องต่าง ๆ ดังนี้

๕.๑ แบบฝึกอ่านโคลงสี่สุภาพมีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์การเรียนรู้

๕.๒ แบบฝึกอ่านโคลงสี่สุภาพมีคำศัพท์ที่เหมาะสมกับผู้เรียน

๕.๓ แบบฝึกอ่านโคลงสี่สุภาพมีรูปแบบดี เหมาะสม กิจกรรมน่าสนใจ จูงใจผู้เรียน

๕.๔ แบบฝึกอ่านโคลงสี่สุภาพมีการจัดลำดับจากง่ายไปหายาก มีการเรียนรู้ตามลำดับขั้นตอน

๕.๕ แบบฝึกอ่านโคลงสี่สุภาพมีการใช้ภาษาที่เข้าใจง่ายเหมาะสม

วิธีทำชุดฝึก ๑

๑. จัดเตรียมข้อมูลที่จะให้ความรู้เรื่อง โคลงสี่สุภาพ เช่น โคลงแม่บท แผนผัง โคลงสี่สุภาพ

แถบบันทึกเสียง ภาพประกอบ

๒. จัดทำแบบทดสอบหลังเรียน ก่อนเรียน ใ้ความรู้โคลงสี่สุภาพ แบบฝึกปฏิบัติ แบบเฉลย

๓. จัดทำชุดฝึก ๆ ทดลองใช้กลุ่มเล็ก กลุ่มย่อย
๔. ให้ผู้เชี่ยวชาญให้ความคิดเห็น เสนอแนะ ตรวจสอบ แก้ไข
๕. ปรับปรุงชุดฝึก ๆ ใช้สอนในชั้นเรียน
๖. จัดทำรูปเล่มที่สมบูรณ์